II

(Voorbereidende besluiten)

COMMISSIE

Voorstel voor een richtlijn van de Raad betreffende de bescherming van de gezondheid en de veiligheid van werknemers tegen risico's van chemische agentia op het werk

(93/C 165/04)

COM(93) 155 def. — SYN 459

(Door de Commissie ingediend op 17 mei 1993)

DE RAAD VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap, inzonderheid op artikel 118A,

Gezien het voorstel van de Commissie, opgesteld na raadpleging van het Raadgevend Comité voor de veiligheid, de hygiëne en de gezondheidsbescherming op de arbeidsplaats,

In samenwerking met het Europese Parlement,

Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité,

Overwegende dat in artikel 118A van het Verdrag wordt bepaald dat de Raad door middel van richtlijnen de minimumvoorschriften vaststelt om de verbetering van met name het arbeidsmilieu te bevorderen, ten einde een hogere graad van bescherming van de veiligheid en de gezondheid van de werknemers te garanderen;

Overwegende dat volgens dit artikel in deze richtlijnen wordt vermeden zodanige administratieve, financiële en juridische verplichtingen op te leggen dat zij oprichting en ontwikkeling van kleine en middelgrote ondernemingen zouden kunnen hinderen;

Overwegende dat de verbetering van de veiligheid, de hygiëne en de gezondheid op het werk van de werknemers een doelstelling is die niet ondergeschikt mag zijn aan zuiver economische overwegingen;

Overwegende dat de naleving van minimumvoorschriften inzake de bescherming van de gezondheid en de veiligheid van de werknemers tegen risico's in verband met chemische agentia niet slechts bescherming van de gezondheid en de veiligheid van iedere afzonderlijke werknemer waarborgt, maar tevens een niveau van minimale bescherming van alle werknemers in de Gemeenschap mogelijk maakt dat iedere mogelijke verstoring van de concurrentievoorwaarden tegengaat;

Overwegende dat een adequaat niveau van bescherming tegen de risico's in verband met chemische agentia voor de Gemeenschap als geheel wordt verwezenlijkt en dat dat beschermingsniveau niet door uitgebreide voorschriften maar door een kader van algemene principes wordt bereikt ten einde de Lid-Staten in staat te stellen de minimumvoorschriften op adequate wijze toe te passen;

Overwegende dat werknemers bij een werkzaamheid waarbij chemische agentia zijn betrokken bijzonder grote risico's kunnen lopen;

Overwegende dat Richtlijn 80/1107/EEG van de Raad van 27 november 1980 betreffende de bescherming van werknemers tegen de risico's van blootstelling aan chemische, fysische en biologische agentia op het werk [1], laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 88/642/EEG [2], Richtlijn 82/605/EEG van de Raad van 28 juni 1982 betreffende de bescherming van werknemers tegen de risico's van blootstelling aan metallisch lood en zijn ionverbindingen op het werk (eerste bijzondere richtlijn in de zin van artikel 8 van Richtlijn 80/1107/EEG) [3] en Richtlijn 88/364/EEG van de Raad van 9 juni 1988 ter bescherming van werknemers door een verbod van bepaalde specifieke agentia en/of bepaalde werkzaamheden (vierde bijzondere richtlijn in de zin van artikel 8 van Richtlijn 80/1107/EEG) [4] ter wille van de samenhangen en duidelijkheid, alsmede om technische redenen, moeten worden herzien en opgenomen in een enkele richtlijn die de minimumvoorschriften vaststelt voor de bescherming van de gezondheid en veiligheid van werknemers bij werkzaamheden waarbij chemische agentia zijn betrokken; dat deze richtlijnen kunnen komen te vervallen;

Overwegende dat deze richtlijn een bijzondere richtlijn is in de zin van artikel 16, lid 1, van Richtlijn 89/391/EEG van de Raad van 12 juni 1989 betreffende de tenuitvoerlegging van maatregelen ter bevordering van de veiligheid en de gezondheid van de werknemers op het werk [5].

Overwegende dat de bepalingen van voornoemde richtlijn ten volle van toepassing zijn met betrekking tot aan chemische agentia blootgestelde werknemers, onverminderd meer dwingende en/of specifieke bepalingen die in de onderhavige richtlijn zijn opgenomen;

---

(1) PB nr. L 327 van 3. 12. 1980, blz. 8.
(2) PB nr. L 356 van 24. 12. 1988, blz. 74.
(3) PB nr. L 247 van 23. 8. 1982, blz. 12.
(4) PB nr. L 179 van 9. 7. 1988, blz. 44.
(5) PB nr. L 183 van 26. 9. 1989, blz. 1.

Overwegende dat Richtlijn 67/548/EEG van de Raad van 27 juni 1967 betreffende de onderlinge aanpassing van de wettelijke en bestuursrechtelijke maatregelen inzake de indeling, de verpakking en het kenmerken van gevaarlijke stoffen (1), laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 92/32/EEG (2), Richtlijn 78/631/EEG van de Raad van 26 juni 1978 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgeving van de Lid-Staten inzake de indeling, de verpakking en etikettering van gevaarlijke preparaten (pesticiden) (3) en Richtlijn 88/379/EEG van de Raad van 7 juni 1988 betreffende de onderlinge aanpassing van de wettelijke en bestuursrechtelijke maatregelen van de Lid-Staten inzake de indeling, de verpakking en het kenmerken van gevaarlijke preparaten (4), laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 90/492/EEG (5), een systeem van specifieke informatie over gevaarlijke stoffen en preparaten omschrijven en vastleggen in de vorm van veiligheidsinformatiebladen die voornamelijk bestemd zijn voor industriële gebruikers ten einde hen in staat te stellen de maatregelen te treffen die nodig zijn om de gezondheid en de veiligheid van de werknemers te waarborgen;

Overwegende dat in Richtlijn 92/58/EEG van de Raad van 24 juni 1992 betreffende de minimumvoorschriften voor veiligheids- en/of gezondheidssignalering op het werk (6) een systeem wordt vastgelegd voor het markeren van vaten en buizen die gebruikt worden voor gevaarlijke stoffen of preparaten op het werk;

Overwegende dat Richtlijn 82/501/EEG van de Raad van 24 juli 1982 inzake de risico's van zware ongevallen bij bepaalde industriële activiteiten (7) de beperking van de gevolgen voor mens en milieu en het waarborgen van een hoog niveau van bescherming tegen dergelijke ongevallen en de gevolgen ervan in de gehele Gemeenschap tot doel heeft;

Overwegende dat het, ten einde de voor werknemers beschikbare informatie ter waarborging van een hoger beschermingsniveau te vervolledigen, noodzakelijk is de werknemers en hun vertegenwoordigers op de hoogte te houden van de risico's die chemische agentia voor hun veiligheid en gezondheid kunnen meebrengen en van de maatregelen die noodzakelijk zijn om deze risico's te verkleinen of uit de weg te ruimen en dat zij in de gelegenheid moeten zijn te controleren of de nodige beschermende maatregelen worden genomen;

Overwegende dat de werkgevers op de hoogte moeten blijven van de nieuwe ontwikkelingen in de technologie met het oog op de verbetering van de veiligheid en de gezondheid van de werknemers en regelmatig de gevolgen voor de gezondheid en de veiligheid van de werknemers moeten evalueren;

Overwegende dat, hoewel in sommige gevallen de wetenschappelijke kennis mogelijk onvoldoende is om een grenswaarde voor blootstelling aan een chemisch agens vast te kunnen stellen beneden dewelke geen gezondheidsrisico's meer bestaan, een beperking van de blootstelling aan chemische agentia deze risico's desalniettemin zal verminderen;

Overwegende dat Richtlijn 91/322/EEG van de Commissie (8) indicatieve grenswaarden vaststelt, zoals voorzien in Richtlijn 80/1107/EEG betreffende de bescherming van werknemers tegen de risico's van blootstelling aan chemische, fysische en biologische agentia op het werk en dat voornoemde richtlijn gehandhaafd moet blijven als onderdeel van het bestaande kader;

Overwegende dat onder toepassing van de procedure als vastgelegd in artikel 13 de technische uitvoeringsmaatregelen voor de toepassing van deze richtlijn worden toevertrouwd aan de Commissie, in nauwe samenwerking met de Lid-Staten;

Overwegende dat de onderhavige richtlijn een praktische bijdrage vormt tot de schepping van een sociale dimensie van de interne markt,

HEEFT DE VOLGENDE RICHTLIJN VASTGESTELD:

DEEL I

ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1

Onderwerp

1. Deze richtlijn, die de [ ] bijzondere richtlijn is in de zin van artikel 16, lid 1, van Richtlijn 89/391/EEG, legt de mimimumvoorschriften vast voor de bescherming van werknemers tegen risico's voor hun gezondheid en veiligheid die zich als gevolg van de effecten van chemische agentia die aanwezig zijn op de werkplek of als gevolg van een werkzaamheid waarbij chemische agentia zijn betrokken, voordoen of kunnen voordoen.

2. De voorschriften van deze richtlijn zijn van toepassing op alle chemische agentia op het werk, onverminderd andere communautaire bepalingen krachtens Richtlijn 82/501/EEG, zoals laatstelijk gewijzigd, inzake de risico's van zware ongevallen bij bepaalde industriële activiteiten en de bepalingen voor chemische agentia waarop maatregelen voor stralingsbescherming van toepassing zijn uit hoofde van de richtlijnen die zijn vastgesteld krachtens het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie.

3. Op carcinogene agentia op het werk zijn de bepalingen van Richtlijn 90/394/EEG van de Raad (9) van toepassing, voor zover deze gunstiger zijn voor de veiligheid en gezondheid van werknemers tijdens het werk.

(1) PB nr. L 196 van 16. 8. 1967, blz. 1.
(2) PB nr. L 154 van 5. 6. 1992, blz. 1.
(3) PB nr. L 206 van 29. 7. 1978, blz. 13.
(4) PB nr. L 187 van 16. 7. 1988, blz. 14.
(5) PB nr. L 275 van 5. 10. 1990, blz. 35.
(6) PB nr. L 245 van 26. 8. 1992, blz. 23.
(7) PB nr. L 230 van 5. 8. 1982, blz. 1.
(8) PB nr. L 177 van 5. 7. 1991, blz. 22.
(9) PB nr. L 196 van 26. 7. 1990, blz. 1.

4. De bepalingen van Richtlijn 89/391/EEG zijn volledig van toepassing op het gehele in lid 1 bedoelde gebied, onverminderd meer dwingende en/of specifieke bepalingen die in de onderhavige richtlijn zijn opgenomen.

5. De bevoegde autoriteiten controleren regelmatig of de werkgevers de passende maatregelen hebben genomen om de gezondheid en veiligheid van de werknemers te beschermen en de risicobeoordeling overeenkomstig artikel 3, lid 2, te herzien.

Artikel 2

Definities

Voor de toepassing van de onderhavige richtlijn wordt verstaan onder:

a) „Chemisch agens": elk chemisch element of chemische verbinding, op zichzelf of als bijmengsel, zoals deze in natuurlijke staat voorkomt of het resultaat is van een werkzaamheid, al dan niet opzettelijk geproduceerd en al dan niet op de markt gebracht;

b) „Werkzaamheid met chemische agentia": iedere werkzaamheid waarbij chemische agentia gebruikt worden of bestemd zijn voor gebruik in een proces, waaronder de produktie, het intern transport, de opslag, het vervoer of de verwijdering en de behandeling, of die het gevolg zijn van een dergelijke werkzaamheid;

c) „Grenswaarde voor beroepsmatige blootstelling": tenzij anders gespecificeerd, de concentratie van een chemisch agens op de werkplek in de lucht binnen het ademhalingsbereik van een werknemer, met inbegrip van „grenswaarden" en „referentiewaarden voor beroepsblootstelling";

d) „Biologische grenswaarde": de concentratiegrens in het passend biologisch medium van het agens in kwestie, de metaboliet daarvan of een indicator van het effect;

e) „Gevaar": de inherente eigenschap van een chemisch agens met het vermogen om schade te berokkenen;

f) „Risico": de waarschijnlijkheid dat bij gebruik en/of blootstelling het vermogen om schade te berokkenen werkelijkheid wordt;

g) „Bevoegd persoon": elke persoon die de nodige kennis, ervaring, praktische bekwaamheid en vaardigheden bezit om de taak in kwestie te verrichten;

h) „Afvalprodukt": elk na een chemisch proces overblijvend chemisch agens of elk door een chemisch agens besmet voorwerp of materiaal, dat voor verwijdering is bestemd;

i) „Gezondheidstoezicht": de beoordeling van een afzonderlijke werknemer ten einde zijn gezondheidstoestand vast te stellen.

DEEL II

TOT DE WERKGEVERS GERICHTE BEPALINGEN

Artikel 3

Algemene verplichtingen

1. Ten einde de veiligheid en gezondheid van de werknemers te beschermen treft de werkgever de noodzakelijke maatregelen, met inbegrip van de toewijzing van specifieke taken aan een bevoegd persoon, om te waarborgen dat in geval van werkzaamheden met chemische agentia:

a) de werknemers de hun opgedragen werkzaamheden kunnen uitvoeren zonder hun veiligheid, gezondheid en/of die van andere werknemers in gevaar te brengen;

b) het bedienen van werkplekken wanneer werknemers aanwezig zijn onder de verantwoordelijkheid van een met het toezicht belast persoon plaatsvindt;

c) een werkzaamheid die een bijzonder risico met zich meebrengt slechts aan bevoegd personeel wordt toevertrouwd en in overeenstemming met de gegeven instructies wordt uitgevoerd;

d) doeltreffende regelingen worden getroffen voor ongevallen en noodsituaties, met inbegrip van ter zake doende veiligheidsoefeningen die met regelmatige tussenpozen moeten worden uitgevoerd;

e) alle veiligheids- en gezondheidsinstructies voor de betrokken werknemers begrijpelijk zijn;

f) passende eerste-hulpvoorzieningen ter beschikking worden gesteld.

2. De werkgever dient in het bezit te zijn van de in een document vastgelegde beoordeling van de risico's betreffende veiligheid en gezondheid, hierna te noemen het „veiligheids- en gezondheidsdocument", dat steeds bijgewerkt dient te zijn.

In het veiligheids- en gezondheidsdocument moet in het bijzonder worden vermeld:

— een beoordeling van de risico's die de werknemers lopen tijdens een werkzaamheid waarbij chemische agentia zijn betrokken en dat een bevoegd persoon deze beoordeling heeft opgesteld; wanneer een chemisch agens het onderwerp is geweest van een specifieke evaluatie van de risico's voor de gebruikers ervan als onderdeel van een procedure tot machtiging om het op de markt te brengen, moet in de risicobeoordeling rekening worden gehouden met de resultaten van die evaluatie;

— dat passende maatregelen om de doelstelling van de richtlijn te verwezenlijken en in het bijzonder alle in andere communautaire wetgeving opgenomen voorzorgsmaatregelen ter bescherming van de gezondheid en veiligheid van de werknemers zijn getroffen;

— dat het ontwerp, gebruik en onderhoud van de werkplek en van de voor de chemische agentia te gebruiken uitrusting veilig zijn;

— dat een bijgewerkte lijst van de gebruikte of voor gebruik bedoelde chemische agentia op het werk is opgesteld.

Het veiligheids- en gezondheidsdocument wordt opgesteld voor het begin van de werkzaamheid en bijgewerkt, met name indien ingrijpende veranderingen hebben plaatsgevonden waardoor het verouderd kan zijn.

De werkgever draagt er zorg voor dat de werknemers op de hoogte zijn van de inhoud van het veiligheids- en gezondheidsdocument wanneer een belangrijke verandering op de werkplek een wijziging in het document ten gevolge heeft.

3. De werkgever zorgt ervoor dat het risico van een chemisch agens voor de veiligheid en gezondheid van werknemers op het werk wordt opgeheven of verkleind, met name door het opheffen van het risico aan de bron en door te streven naar de maximale vermindering van het risico door collectieve beschermende maatregelen, met name door schonere technologieën en aan de hand van de laatste ontwikkelingen in de techniek, in plaats van door individuele beschermende maatregelen.

4. Voor bepaalde bijzondere werkzaamheden, zoals onderhoud, binnen een onderneming of inrichting ten aanzien waarvan kan worden verwacht dat, zelfs nadat alle technische maatregelen zijn genomen, de mogelijkheid van een significante blootstelling aanwezig blijft of die om andere redenen schadelijke gevolgen voor de veiligheid en gezondheid kunnen hebben, neemt de werkgever, na raadpleging van de werknemers of hun vertegenwoordigers in de onderneming of inrichting, de maatregelen die nodig zijn om de duur van de blootstelling van de werknemers tot een minimum te beperken en de bescherming van werknemers bij het verrichten van dergelijke werkzaamheden te waarborgen.

De werkgever draagt er zorg voor dat deze werkzaamheden alleen plaatsvinden in duidelijk afgebakende en gemarkeerde zones en dat op andere manieren wordt voorkomen dat niet nadrukkelijk bevoegde personen toegang tot dergelijke zones hebben.

5. De door de werkgever getroffen maatregelen om aan de eisen van deze richtlijn te voldoen, dienen in overeenstemming te zijn met de noodzaak de volksgezondheid en het milieu te beschermen.

Artikel 4

Bijzondere beschermings- en preventiemaatregelen

De werkgever treft maatregelen en voorzorgsmaatregelen in overeenstemming met de aard van het risico:

— door een geschikte en veilige uitrusting en procesapparatuur ter beschikking te stellen;

— door de hoeveelheid van een gevaarlijk chemisch agens op de werkplek te beperken en door onverenigbare chemische agentia te scheiden;

— door het uitbreken en verspreiden van branden en het zich voordoen van explosies te vermijden, ontdekken en bestrijden, en

— door explosieve en/of gevaarlijke atmosferen te voorkomen.

Artikel 5

Communicatie, waarschuwings- en alarmsystemen

De werkgever neemt de noodzakelijke maatregelen om een toegenomen risico voor de veiligheid en gezondheid te signaleren en, indien noodzakelijk, het mogelijk te maken dat onmiddellijk hulpacties en evacuatie- en reddingsoperaties worden ondernomen.

Artikel 6

Voorlichting van de werknemers

1. Onverminderd artikel 10 van Richtlijn 89/391/EEG worden de werknemers en/of hun vertegenwoordigers voorzien van:

— voorlichting over chemische agentia, zoals bedoeld in punt 9 van de bijlage, in een begrijpelijke, aan de behoefte van de individuele werknemer aangepaste vorm;

— voorlichting over passende voorzorgsmaatregelen en te ondernemen acties om zichzelf en andere werknemers op de werkplek te beschermen;

— schriftelijke, bijgewerkte informatie wanneer dat volgens de in overeenstemming met artikel 3, lid 2, uitgevoerde evaluatie noodzakelijk blijkt.

2. De werkgever draagt er zorg voor dat de verpakkingen die voor chemische agentia op het werk gebruikt worden veiligheidsaanduidingen bevatten of gemarkeerd zijn met de identificatie en de aard van de inhoud en de gevaren daarvan. Indien bij de levering geen veiligheidsinformatieblad is verstrekt, moet de werkgever de ter zake doende informatie van de leverancier of andere bronnen verkrijgen en mag hij het chemische agens niet gebruiken alvorens deze informatie is verkregen en in bezit van de werknemers is gesteld.

DEEL III

DIVERSE BEPALINGEN

Artikel 7

Verboden

1. Het produceren, vervaardigen of op het werk gebruiken van chemische agentia en de hierna vermelde werkzaamheden zijn verboden tot de hieronder ge-

noemde omvang. Het verbod geld niet indien het chemische agens aanwezig is in een ander chemisch agens of deel uitmaakt van een afvalprodukt, mits de individuele concentratie daarin beneden de vastgelegde grenswaarde blijft.

EINECS nr. (1)	CAS nr. (2)	Naam van het agens	Concentratie-limiet voor vrijstelling
202-080-4	91-59-8	2-naftylamine en de zouten daarvan	0,1 % w/w
202-177-1	92-67-1	4-aminodifenyl en de zouten daarvan	0,1 % w/w
202-199-1	92-87-5	Benzidine en de zouten daarvan	0,1 % w/w
202-204-7	92-93-3	4-nitrodifenyl	0,1 % w/w

(1) EINECS: European Inventory of Existing Chemical Substances (Europese Inventaris van bestaande chemische handelsstoffen).
(2) CAS: Chemical Abstract Service.

2. Op verzoek van een werkgever kunnen de Lid-Staten bijzondere ontheffingen verlenen van het in lid 1 bepaalde in de volgende omstandigheden:

— wanneer het uitsluitend gaat om wetenschappelijk onderzoek en testen, daaronder begrepen analyse;

— wanneer het gaat om werkzaamheden die zijn bedoeld om de verboden chemische agentia te verwijderen;

— mits de produktie of het gebruik plaatsvindt in een gesloten systeem en het chemisch agens aan het eind van het proces niet meer overblijft.

3. De wijzigingen die noodzakelijk zijn met betrekking tot de chemische agentia en werkzaamheden die reeds onder dit artikel vallen, worden vastgesteld en goedgekeurd overeenkomstig de in artikel 13 bedoelde procedure.

Artikel 8

Grenswaarden voor beroepsmatige blootstelling

1. Grenswaarden voor beroepsmatige blootstelling worden opgesteld overeenkomstig de in artikel 13 bedoelde procedure, met inachtneming van de beschikbare informatie, daaronder begrepen wetenschappelijke en technische gegevens.

2. Voor ieder chemisch agens waarvoor een grenswaarde is opgenomen in de bijlage (punt 10) stellen de Lid-Staten een overeenkomstige grenswaarde voor beroepsmatige blootstelling vast die niet mag worden overschreden.

3. Grenswaarden voor beroepsmatige blootstelling die bij Richtlijn 91/322/EEG zijn vastgesteld als indicatieve grenswaarden zullen in deze richtlijn als referentiewaarden voor beroepsmatige blootstelling worden beschouwd.

4. De Lid-Staten houden rekening met de referentiewaarden voor beroepsmatige blootstelling wanneer zij grenswaarden voor beroepsmatige blootstelling op hun grondgebied vaststellen.

5. Wanneer een Lid-Staat op grond van nieuwe gegevens een grenswaarde voor beroepsmatige blootstelling voor een chemisch agens invoert of herziet, stelt deze de Commissie en de andere Lid-Staten daarvan in kennis onder vermelding van de ter zake doende wetenschappelijke en technische gegevens.

Artikel 9

Gezondheidstoezicht

De Lid-Staten stellen maatregelen vast om ervoor te zorgen dat de werknemers onder passend gezondheidstoezicht staan dat afgestemd is op de risico's voor hun veiligheid en gezondheid op het werk in overeenstemming met artikel 14 van Richtlijn 89/391/EEG.

Artikel 10

Raadpleging en deelneming van de werknemers

De raadpleging en deelneming van werknemers en/of hun vertegenwoordigers in verband met kwesties de onderhavige richtlijn betreffende, vinden plaats overeenkomstig het bepaalde in artikel 11 van Richtlijn 89/391/EEG. Met name treft de werkgever regelingen om de deelneming van de werknemers en/of hun vertegenwoordigers bij de beoordeling van hun werkplek en bij de vaststelling van de voorzorgsmaatregelen die moeten worden getroffen wanneer er aanwijzingen zijn dat een grenswaarde voor beroepsmatige blootstelling of biologische grenswaarde wordt overschreden, te vergemakkelijken.

Artikel 11

Minimumvoorschriften inzake gezondheid en veiligheid

1. Een nieuwe werkzaamheid waarbij voor de eerste maal chemische agentia zijn betrokken na de in artikel 14 genoemde datum van inwerkingtreding van deze richtlijn moet voldoen aan de in de bijlage vastgestelde minimumvoorschriften inzake veiligheid en gezondheid.

2. Een werkzaamheid waarbij chemische agentia zijn betrokken die reeds bestaat op de in artikel 14 bedoelde datum van inwerkingtreding van deze richtlijn moet zo spoedig mogelijk en uiterlijk vijf jaar na die datum voldoen aan de in de bijlage vastgelegde minimumvoorschriften inzake veiligheid en gezondheid.

Artikel 12

Wijzigingen van de bijlage

1. Aanpassingen van strikt technische aard van de bijlage in verband met:

— de vaststelling van richtlijnen op het gebied van de technische harmonisatie en normalisatie betreffende chemische agentia,

en/of

— de technische vooruitgang, veranderingen in internationale voorschriften of specificaties en nieuwe inzichten op het gebied van chemische agentia,

worden vastgesteld volgens de procedure bedoeld in artikel 13.

2. Gedetailleerde voorschriften voor de technische begeleiding bij de tenuitvoerlegging van de bepalingen van deze richtlijn worden vastgesteld overeenkomstig de in artikel 13 bedoelde procedure.

Artikel 13

Comité

1. De Commissie wordt bijgestaan door het comité opgericht in artikel 17, lid 1, van Richtlijn 89/391/EEG.

2. In de gevallen waarin wordt verwezen naar de in dit artikel omschreven procedure, wordt deze bij het comité ingeleid door de voorzitter, hetzij op diens initiatief, hetzij op verzoek van een vertegenwoordiger van een Lid-Staat.

De vertegenwoordiger van de Commissie legt het comité een ontwerp voor van de te nemen maatregelen. Het comité brengt advies uit over dit ontwerp binnen een termijn die de voorzitter kan vaststellen naar gelang van de urgentie van de materie. Het comité spreekt zich uit met de meerderheid van stemmen die in artikel 148, lid 2, van het Verdrag is voorgeschreven voor de aanneming van de besluiten die de Raad op voorstel van de Commissie dient te nemen. Bij stemming in het comité worden de stemmen van de vertegenwoordigers van de Lid-Staten gewogen overeenkomstig genoemd artikel. De voorzitter neemt niet aan de stemming deel.

De Commissie stelt de beoogde maatregelen vast wanneer zij in overeenstemming zijn met het advies van het comité.

Wanneer de beoogde maatregelen niet in overeenstemming zijn met het advies van het comité, of indien geen advies is uitgebracht, dient de Commissie onverwijld bij de Raad een voorstel in betreffende de te nemen maatregelen. De Raad besluit met gekwalificeerde meerderheid van stemmen.

Indien de Raad, na verloop van een termijn van drie maanden na de indiening van het voorstel bij de Raad, geen besluit heeft genomen, worden de voorgestelde maatregelen door de Commissie vastgesteld.

Artikel 14

Vervallenverklaring

1. Op de dag dat deze richtlijn van kracht wordt, komen onderstaande richtlijnen te vervallen:

— Richtlijn 80/1107/EEG, zoals gewijzigd bij Richtlijn 88/642/EEG, betreffende de bescherming van werknemers tegen de risico's van blootstelling aan chemische, fysische en biologische agentia op het werk;

— Richtlijn 82/605/EEG betreffende de bescherming van werknemers tegen de risico's van blootstelling aan metallisch lood en zijn ionverbindingen op het werk;

— Richtlijn 88/364/EEG ter bescherming van werknemers door een verbod van bepaalde specifieke agentia en/of bepaalde werkzaamheden.

2. De verwijzing in:

— artikel 15, lid 1, van Richtlijn 83/477/EEG en artikel 1, lid 5, van Richtlijn 91/382/EEG tot wijziging van Richtlijn 83/477/EEG betreffende de bescherming van werknemers tegen de risico's van blootstelling aan asbest op het werk;

— artikel 12, lid 2, van Richtlijn 86/188/EEG betreffende de bescherming van werknemers tegen de risico's van blootstelling aan lawaai op het werk;

naar de in artikel 10 van Richtlijn 80/1107/EEG omschreven procedure, wordt opgevat als verwijzing naar de in artikel 13 vastgestelde procedure.

3. Elke andere verwijzing in:

— Richtlijn 83/477/EEG, zoals gewijzigd bij Richtlijn 91/382/EEG, betreffende de bescherming van werknemers tegen de risico's van blootstelling aan asbest op het werk;

— Richtlijn 86/188/EEG betreffende de bescherming van werknemers tegen de risico's van blootstelling aan lawaai op het werk;

— Richtlijn 91/322/EEG tot vaststelling van indicatieve grenswaarden ter uitvoering van Richtlijn 80/1107/EEG van de Raad betreffende de bescherming van werknemers tegen de risico's van blootstelling aan chemische, fysische en biologische agentia op het werk;

naar Richtlijn 80/1107/EEG, zoals gewijzigd bij Richtlijn 88/642/EEG, is vervallen.

Artikel 15

Slotbepalingen

1. De Lid-Staten nemen de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen aan om uiterlijk op 30 juni 1996 te voldoen aan deze richtlijn. Zij stellen de Commissie daarvan onverwijld in kennis.

2. Wanneer de Lid-Staten de in lid 1 bedoelde bepalingen aannemen, wordt in die bepalingen verwezen naar de onderhavige richtlijn of wordt hiernaar verwezen bij de officiële bekendmaking ervan. De procedure voor deze verwijzing wordt vastgesteld door de Lid-Staten.

3. De Lid-Staten delen de Commissie de teksten mede van de bepalingen van intern recht die zij op het onder deze richtlijn vallende gebied reeds hebben vastgesteld of zullen vaststellen.

4. De Lid-Staten brengen om de vijf jaar aan de Commissie verslag uit over de praktische tenuitvoerlegging van deze richtlijn, onder vermelding van de standpunten van de sociale partners.

De Commissie brengt hiervan het Europese Parlement, de Raad en het Economisch en Sociaal Comité op de hoogte.

Artikel 16

Deze richtlijn is gericht tot de Lid-Staten.

BIJLAGE

MINIMUMVOORSCHRIFTEN INZAKE VEILIGHEID EN GEZONDHEID ALS BEDOELD IN ARTIKEL 11 VAN DE RICHTLIJN

1. **Voorafgaande opmerking**

De in deze bijlage vastgestelde verplichtingen zijn van toepassing wanneer de kenmerken van de werkplek, de werkzaamheid, de omstandigheden of een bepaald risico zulks vereisen.

2. **Verplichtingen in verband met toezicht**

2.1. *Verantwoordelijke persoon*

Een door de werkgever in overeenstemming met de nationale wetgeving en/of praktijken benoemde verantwoordelijke en bevoegde persoon heeft te allen tijde de leiding van iedere werkplek waar chemische agentia en werknemers aanwezig zijn.

De werkgever kan zelf de in het eerste lid bedoelde verantwoordelijkheid op zich nemen, indien hij beschikt over de vaardigheden en deskundigheid die hiervoor vereist zijn overeenkomstig de nationale wetgeving en/of praktijken.

2.2. *Toezicht*

Ten einde de bescherming van de gezondheid en veiligheid van de werknemers tijdens alle verrichte werkzaamheden te waarborgen, wordt het noodzakelijke toezicht uitgevoerd door bevoegde personen die beschikken over de nodige kennis, ervaring en vaardigheden voor dit doel, overeenkomstig de nationale wetgeving en/of praktijken, en zijn benoemd door de werkgever en namens hem handelen.

De werkgever kan het in het eerste lid bedoelde toezicht zelf uitoefenen, indien hij beschikt over de hiertoe benodigde vaardigheden en deskundigheid overeenkomstig de nationale wetgeving en/of praktijken.

3. **Beschermende maatregelen**

3.1. Er dienen maatregelen te worden getroffen om de aanwezigheid van schadelijke en/of mogelijk explosieve stoffen in de atmosfeer vast te stellen en de concentratie van dergelijke stoffen te meten.

Indien het veiligheids- en gezondheidsdocument zulks vereist worden controleapparatuur om gasconcentraties op bepaalde plaatsen automatisch en voortdurend te meten, automatische alarminstallaties en apparatuur om de stroomvoorziening van elektrische installaties en interne verbrandingsmotoren automatisch af te sluiten, aangebracht.

Wanneer automatische metingen verplicht zijn, moeten de gemeten waarden zoals voorgeschreven in het gezondheids- en veiligheidsdocument worden geregistreerd en bijgehouden.

3.2. De werkgever draagt er zorg voor dat elk chemisch agens dat overeenkomstig de criteria van bijlage VI van Richtlijn 67/548/EEG moet worden ingedeeld als een carcinogene stof van categorie 1 of 2, of als een mutagene stof of chemisch agens dat toxisch is voor de voortplanting, voor zover dat technisch mogelijk is, wordt verwijderd of vervangen door een chemisch agens of proces dat in de gebruiksomstandigheden niet gevaarlijk of minder gevaarlijk is voor de gezondheid en de veiligheid van de werknemers. Indien het technisch niet mogelijk is het chemische agens te vervangen door een agens of een proces dat niet gevaarlijk of minder gevaarlijk is voor de gezondheid en de veiligheid dient de werkgever het risico te verminderen, waarbij hij de voorkeur geeft aan de produktie en het gebruik van het chemische agens in een gesloten systeem.

3.3. De werkgever draagt er, gebruik makend van de in artikel 8 bedoelde procedure, zorg voor dat de blootstelling van werknemers aan een chemich agens op het werk niet de voor dat chemisch agens vastgestelde grenswaarde overschrijdt.

3.4. Indien blootstelling plaatsvindt aan meer dan een chemisch agens waarvoor grenswaarden zijn vastgesteld, worden de effecten als cumulatief beschouwd tenzij een nauwkeurige evaluatie van hun gezamenlijk effect bekend is.

3.5. De werkgever voert de periodieke metingen van de chemische agentia op de werkplek uit die nodig zijn, in het bijzonder in verband met de grenswaarden, tenzij hij op andere wijze duidelijk aantoont dat voldoende bescherming tot stand is gebracht. Alle metingen worden, met gebruikmaking van een betrouwbare techniek, door een bevoegd persoon verricht.

3.6. De metingen worden zodanig uitgevoerd dat het resultaat representatief is voor de blootstelling van de werknemer aan het agens of de agentia in kwestie.

4. **Bescherming tegen abnormale risico's**

4.1. Ten einde de gezondheid en veiligheid van de werknemers te beschermen tegen voorvallen, ongevallen of noodsituaties die kunnen leiden tot abnormale, voor de gezondheid en veiligheid van de werknemers schadelijke omstandigheden, stelt de werkgever procedures (actieplannen) op die in werking kunnen treden wanneer zulke incidenten zich voordoen, zodat passende maatregelen kunnen worden getroffen.

4.2. Indien zich een dergelijk voorval voordoet, stelt de werkgever de werknemers hiervan onmiddellijk in kennis. Totdat de situatie is genormaliseerd en de oorzaak van de abnormale omstandigheden zijn weggenomen:

— stelt de werkgever onverwijld de oorzaak vast en neemt passende maatregelen om de situatie zo snel mogelijk te normaliseren;

— mogen alleen de werknemers die van essentieel belang zijn voor het uitvoeren van reparaties en andere noodzakelijke werkzaamheden in de getroffen zone werken.

4.3. De werknemers die toestemming hebben om in de getroffen zone te werken, worden uitgerust met geschikte beschermende kleding, persoonlijke beschermende uitrusting en gespecialiseerde veiligheidsuitrusting en -apparaten die zij moeten gebruiken zolang de abnormale situatie voortduurt; deze situatie mag niet permanent zijn. Onbeschermde personen mogen niet in de getroffen zone verblijven.

4.4.1. Indien schadelijke stoffen zich in de atmosfeer ophopen of kunnen ophopen, worden passende maatregelen getroffen om hun verzameling aan de bron en verwijdering te waarborgen.

Onverminderd de bepalingen voor de bescherming van de openbare gezondheid en het milieu moet het systeem in staat zijn om dergelijke gevaarlijke atmosferen zodanig te verspreiden dat de werknemers geen gevaar lopen.

4.4.2. Onverminderd Richtlijn 89/656/EEG van de Raad (1) dient geschikte en voldoende ademhalings- en reanimatie-apparatuur beschikbaar te zijn in zones waar werknemers kunnen worden blootgesteld aan atmosferen die schadelijk voor de gezondheid zijn.

In dergelijke gevallen dient een voldoende aantal werknemers dat in het gebruik van dergelijke apparatuur is geoefend op de werkplek aanwezig te zijn.

De apparatuur dient op gepaste wijze te worden opgeslagen en onderhouden.

4.4.3. Indien toxische gassen in de atmosfeer aanwezig zijn of kunnen zijn, dient een beschermingsplan te bestaan waarin de beschikbare beschermingsapparatuur en de getroffen preventieve maatregelen nauwkeurig worden omschreven, dat ter beschikking wordt gesteld van de bevoegde autoriteiten.

4.5. De werkgever draagt er zorg voor dat informatie over noodmaatregelen ter zake van chemische agentia op verzoek ter beschikking wordt gesteld van de desbetreffende interne of externe diensten voor ongevallen en noodsituaties. Deze informatie omvat:

— voorafgaande melding van relevante werkplekgevaren, maatregelen voor het vaststellen van gevaren, voorzorgsmaatregelen en procedures zodat de nooddiensten hun eigen responsprocedures en voorzorgsmaatregelen kunnen voorbereiden; en

— alle beschikbare informatie over specifieke gevaren die ontstaan of kunnen ontstaan op het ogenblik van een ongeval of noodsituatie, daaronder begrepen informatie over overeenkomstig punt 4.1 hierboven opgestelde procedures.

5. **Informatie omtrent ontheffingen**

5.1. Wanneer een werkgever overeenkomstig artikel 7, lid 2, een verzoek om ontheffing van een verbod of beperking indient, verstrekt hij de volgende gegevens aan de bevoegde autoriteit:

— de per jaar te gebruiken hoeveelheden;

— de te verrichten werkzaamheden, reacties of processen;

(1) PB nr. L 393 van 30. 12. 1989, blz. 18.

— het aantal werknemers dat het risico loopt, blootgesteld te worden;

— de geplande voorzorgsmaatregelen ter bescherming van de gezondheid en veiligheid van de betrokken werknemers;

— de technische en organisatorische maatregelen die moeten worden genomen om de blootstelling van werknemers te voorkomen.

6. **Onderhoud van de veiligheidsuitrusting**

Een toereikende veiligheidsuitrusting wordt te allen tijde gereed voor gebruik en bedrijfsklaar gehouden.

Bij het onderhoud wordt op gepaste wijze rekening gehouden met de in het bedrijf uitgevoerde werkzaamheden.

7. **Speciale maatregelen in verband met het gezondheidstoezicht**

De werkgever draagt er zorg voor dat voor iedere werknemer die is blootgesteld aan

— een chemisch agens waarvan bekend is dat het sensibilisatie veroorzaakt;

— de volgende chemische agentia: arsenicum en -verbindingen, beryllium, cadmium en -verbindingen, koolstofdisulfide, chromaten ($Cr^{6}+$), kobalt, lood en -verbindingen, kwik en -verbindingen, organofosforesters, tetrachloorethaan;

medisch wordt gecontroleerd indien hij zulks wenst.

Wanneer biologisch toezicht wordt uitgeoefend, maakt dit deel uit van het gezondheidstoezicht. Wanneer dit door de aard van het risico wenselijk is, wordt het biologisch toezicht gebruikt om de preklinische effecten op de gezondheidstoestand van de werknemers aan het licht te brengen ten einde maatregelen ter voorkoming van klinische achteruitgang mogelijk te maken. De resultaten van het biologisch toezicht mogen niet worden gebruikt om de werknemers te discrimineren.

Biologische grenswaarden en bijbehorende voorschriften worden beschouwd als onderdeel van het gezondheidstoezicht.

Wanneer als resultaat van het gezondheidstoezicht wordt vastgesteld dat een werknemer lijdt aan een abnormaliteit die geacht wordt het gevolg te zijn van blootstelling aan een chemisch agens, moet de werkgever:

— het overeenkomstig artikel 3 opgestelde veiligheids- en gezondheidsdocument herzien;

— met inachtneming van het advies van de arts of de medische instantie specifieke maatregelen uitvoeren ter opheffing of vermindering van de blootstelling, daaronder begrepen de mogelijkheid de werknemer ander werk te geven met een geringer blootstellingsrisico;

— zorgen voor voortdurend medisch toezicht en maatregelen treffen voor controle van de gezondheidstoestand van elke andere werknemer die op soortgelijke wijze is blootgesteld geweest. In dergelijke gevallen kan de bevoegde arts of medische instantie adviseren de blootgestelde personen een medisch onderzoek te laten ondergaan.

De arts of de medische instantie stelt de werknemer op de hoogte van de resultaten van de medische controle die op hem persoonlijk betrekking hebben, daaronder begrepen informatie en advies over enigerlei medische controle die de werknemer na beëindiging van de blootstelling dient te ondergaan.

8. **Bijhouden van dossiers**

8.1. De werkgever zorgt ervoor dat het overeenkomstig artikel 3 opgestelde veiligheids- en gezondheidsdocument voldoende bijzonderheden bevat over de informatie waarop het is gebaseerd en over de toegepaste risico-analysemethoden om de bevoegde instantie in staat te stellen de evaluatie en de maatregelen om risico's op te heffen of te verminderen, te beoordelen.

Het dossier moet ten minste vijf jaar worden bewaard of herzien en het moet op verzoek ter beschikking worden gesteld van de werknemers of hun vertegenwoordigers en de bevoegde autoriteit.

8.2. De Lid-Staten stellen maatregelen vast om ervoor te zorgen dat voor iedere werknemer die overeenkomstig het bepaalde in artikel 9 gezondheidstoezicht ondergaat, een medisch dossier wordt aangelegd en bijgehouden. Het medisch dossier bevat een samenvatting van de resultaten van de uitgevoerde medische controles en van eventuele controlegegevens die representatief zijn voor de blootstelling van de individuele werknemer. Het wordt, met inachtneming van het medisch geheim, bijgehouden overeenkomstig de nationale wetten en praktijken.

De medische dossiers moeten ten minste veertig jaar na de laatste notitie worden bewaard. De bevoegde autoriteit ontvangt op haar verzoek een kopie van het dossier. Overeenkomstig de nationale wetten en praktijken heeft de individuele werknemer toegang tot het medisch dossier dat op hem persoonlijk betrekking heeft.

Indien een onderneming haar werkzaamheden staakt, worden de medische dossiers overeenkomstig de nationale wetten en praktijken aan de bevoegde autoriteit overgedragen.

9. **Informatie over chemische agentia**

9.1. De over chemische agentia aan de werknemer te verstrekken informatie omvat:

— de identiteit van het agens of de agentia waaraan blootstelling kan plaatsvinden;

— risico's voor gezondheid en veiligheid die voortvloeien uit de werkzaamheid of het proces of uit een mogelijke blootstelling op de werkplek;

— de voorzorgsmaatregelen die de werkgever ter verkleining van het risico heeft getroffen, daaronder begrepen informatie over opslagvoorzieningen, veilige opslag en intern transport, vervoer en afvalverwijdering binnen de onderneming;

— de voorzorgsmaatregelen die de werkgever ter vermindering van de blootstelling moet nemen, daaronder begrepen het gebruik van individuele beschermingsmiddelen;

— de relevante grenswaarde voor beroepsmatige blootstelling;

— de gevolgen van een voorspelbare abnormale situatie, daaronder begrepen een te grote blootstelling en de te nemen actie;

— opgestelde actieplannen;

— maatregelen voor eerste hulp;

— brandbestrijdingsmethoden;

— de actie die is ondernomen of nog moet worden ondernomen in het geval van een onopzettelijke lozing of een voorval, ongeval of noodsituatie waarbij een chemisch agens is betrokken;

— alle beperkingen ten aanzien van het gebruik van agentia of beperking van de toegang tot aangewezen zones met inbegrip van aanwijzingen voor het herkennen van dergelijke zones;

— de meest recente gegevens betreffende de uitslag van metingen van blootstelling.

9.2. De werkgever draagt er zorg voor dat de vaten en leidingen die gebruikt worden voor chemische agentia op het werk:

— in het geval van chemische agentia die vallen onder de definitie van gevaarlijke stoffen of preparaten in overeenstemming met de Richtlijnen 67/548/EEG en 88/379/EEG, zoals gewijzigd, zijn voorzien van veiligheidsaanduidingen in overeenstemming met Richtlijn 92/58/EEG. Voorts wordt informatie verstrekt of door middel van etikettering op het vat of door andere geschikte methoden omtrent de inhoud en de gevaren ervan, de identiteit en de risico- en veiligheidszinnen overeenkomstig de in bijlage VI van Richtlijn 67/548/EEG en in Richtlijn 88/379/EEG vastgelegde criteria;

— in het geval van andere chemische agentia zijn gemarkeerd of anderszins voorzien zijn van een aanduiding van de aard van de inhoud.

9.3. De werkgever draagt er zorg voor dat voor chemische agentia gebruikte vaten die bij levering aan de werkgever geëtiketteerd zijn, op de werkplek van een etiket zijn voorzien zolang als het chemisch agens gevaar kan opleveren.

9.4. De werkgever stelt werknemers of hun vertegenwoordigers op hun verzoek in het bezit van een door de leverancier overeenkomstig artikel 10 van Richtlijn 88/379/EEG en artikel 27 van Richtlijn 92/32/EEG verstrekt veiligheidsinformatieblad of, wanneer deze richtlijnen niet van toepassing zijn, van een informatieblad van soortgelijk formaat en inhoud dat relevante gegevens bevat.

9.5. De bevoegde autoriteit ziet erop toe dat werkgevers informatie kunnen verkrijgen omtrent chemische agentia ten einde de veiligheid en gezondheid van de werknemers op het werk te beschermen.

10. **Grenswaarden en biologische grenswaarden**

10.1. *Grenswaarden* (3) *voor beroepsmatige blootstelling*

EINECS nr. (1)	CAS nr. (2)	Naam van het agens	Grenswaarden (4)	
			mg/m³ (4)	ppm (5)
		Metallisch lood en zijn ionverbindingen	0,15	—

(1) EINECS: European Inventory of Existing Chemical Substances (Europese Inventaris van bestaande chemische handelsstoffen).
(2) CAS: Chemical Abstract Service.
(3) Tenzij anders vermeld, gemeten of berekend in verhouding tot een referentieperiode van 8 uur.
(4) mg/m³: milligram per kubieke meter.
(5) ppm: ppm uitgedrukt in luchtvolume (ml/m³).
(6) Bij een temperatuur van 20 °C en 101,3 KPa (760 mm kwikdruk).

10.2. *Biologische grenswaarden (lood)*

Biologisch toezicht omvat, afgezien van de in punt 11, onder b), vermelde uitzondering, meting van het individuele bloedloodgehalte (PdB); de biologische grenswaarde is

70 µg Pb/100 ml bloed.

De voor een analyse te gebruiken methode is atomaire-absorptiespectrometrie.

11. **Bijzondere maatregelen in verband met lood**

a) De biologische controle kan ook een of meer van de volgende biologische indicatoren omvatten:

— delta-aminolaevulinezuur in de urine (ALAU);

— zinkprotoporfyrine (ZPP);

— delta-aminolaevulinezuur dehydratase in het bloed (ALAD).

De verwante te gebruiken methodes voor de analyse van monsters zijn:

ALAU	Methode-Davis of gelijkwaardige methode
ZPP	Bloedfluorescentiemeting of gelijkwaardige methode
ALAD	Europese standaardmethode of gelijkwaardige methode

b) De meting van het bloedloodgehalte (PbB) kan worden vervangen door die van ALAU wanneer het werknemers betreft die korter dan een maand het risico van sterke blootstelling hebben gelopen. In dit geval gelden de volgende grenswaarden voor ALAU:

20 mg/g creatinine

c) Biologisch toezicht wordt ten minste iedere zes maanden uitgevoerd; deze periode mag worden teruggebracht tot eenmaal per jaar wanneer tezelfder tijd:

— de uitslag van de metingen betreffende individuen of groepen werknemers bij de voorafgaande twee opeenvolgende gelegenheden tijdens welke controle werd uitgevoerd, een loodconcentratie in de lucht van meer dan 0,075 mg/m³ en minder dan 0,1 mg/m³ heeft aangetoond;

— het PbB-niveau van iedere afzonderlijke werknemer niet hoger is dan 50 µg Pb/100 ml bloed.